

EU sender klimaregning for øget e-handel ud af Europa

EU vil gøre det nemt og billigt at shoppe på europæiske internetsider. Men klimaet betaler prisen for den øgede produktion, der foregår udenfor EU's grænser, påpeger grøn tænketank.

Af: Lea Emilie Guichard Pilsborg, 2017

Klik. Pæn trøje. Gul og kabelstrikket. Klik-klik. Den kan endda være fremme om tre-fire arbejdsdage, selvom firmaet ligger helt i Polen. Et sidste klik, varen er i indkøbskurven og du når til betalingen. Men hov – firmaet anerkender hverken dit danske betalingskort eller din parcelhusadresse, for økonomisk er det alt for besværligt for dem at sende varer på tværs af EU's grænser.

Dette problem er formentligt snart fortid, for med et fælles digitalt marked skal det ifølge Europa-Kommissionen blive nemt og billigt for både forbrugere og forhandlere i EU at sælge og købe vare på tværs af grænser. Så fat mod, du skal nok få fingre i din moderigtige, gule kabelstrik.

Men det vil presse klimaet at øge handlen og dermed produktionen, påpeger den grønne tænketank Concito – bare ikke i EU. For i dag produceres mange vare udenfor Europas grænser, og det betyder, at Kommissionens forventning om større forbrug og produktion ikke behøver at udfordre de Europæiske klimamål og -regler.

»EU's krav går ikke ud i produktkæden, men stopper ved EU's grænser. Så når du køber et stykke tøj på en hjemmeside i Frankrig, så er bomulden højst sandsynligt produceret i Indien eller Bangladesh. Og her stiller EU ikke krav til produktionen«, siger videnschef for Concito, Torben Chrintz.

Ude af syne, ude af sind

Når vi flytter den tunge industri til fjerne lande, så ser det i Danmark og andre EU-lande ud som om, at den voksende 'miljøvenlige' produktion ikke belaster klimaet. Men på

verdensplan viser det sig, at udledningen blot rykker andre steder hen. Det er en af konklusionerne i rapporten ”Annual Climate Outlook 2012”, der er udarbejdet af Concito »Når Danmark har haft en økonomisk vækst, uden at dette har ført til stigende udledning af drivhusgasser, er det en udvikling, vi deler med mange andre udviklede lande. Dette skyldes, at økonomien bliver mere og mere servicetung med stigende købekraft, og ikke mindst at mange af de tunge industriproduktioner flytter til lande med en billigere arbejdskraft«, står der i rapporten.

Dette er ikke med i kommissionens overvejelser, når de fastlægger aftalerne for et indre digitalt marked ifølge pressechef ved Europa-Kommissionens Repræsentation i Danmark, Jens Ring.

Skal man forstå, hvorfor EU ikke medtænker klimaet, som ellers har høj prioritet for kommissionen, så er der to primære årsager. For det første skaber det arbejdspladser og økonomisk vækst hos befolkningen.

»Det er rigtigt, at produktionen kunne være mere miljøskånende, men i et land hvor befolkningen stadig lever under fattigdomsgrænsen, kommer klimaet nok i anden række«, siger Jens Ring.

For det andet, så er der mange forskellige og modsatrettede interesser i EU, og ligesom på nationalt niveau, er den endelige lovgivning et forlig mellem mange parter.

»Her er der selvfølgelig nogle, der er bedre til at beskytte deres interesser end andre, eksempelvis bilindustrien, der har stor økonomisk betydning i EU og skaber mange jobs«, siger Jens Ring.

Mere vækst, mere udledning

Europa-Kommissionen forventer, at fælles regler og vilkår for internethandel kan spare forbrugere op til 11 mia. euro, når de handler online på tværs af landegrænser. Og det betyder 11 mia. mere at købe produkter som tøj, elektronik og streamingtjenester for, forklarer Jens Ring.

Men ifølge Torben Chrintz er denne form for vækst også ensbetydende med et øget pres på klimaet.

»Hvis du får en velfungerende internethandel internt i EU, så giver man borgerne et større udvalg og billigere priser. Kort sagt kan du have et større forbrug for de samme penge, og det belaster som udgangspunkt klimaet«, siger Torben Chrintz.

Jens Ring anerkender også, at klimaet påvirkes af en øget produktion, men mener ikke, at det behøver at være scenariet.

»Det er fuldstændig rigtigt, at produktion har indflydelse på klimaet, men hvis produktionen foregår på grundlag af genanvendelige råmaterialer, med en behørig beskatning af energiforbruget, så betyder det jo ikke nødvendigvis, at produktionen forhøjer klimabelastningen«, siger Jens Ring.

Men trods energivenlig produktion, så fremgår det af ”Annual Climate Outlook 2012”, at »der er en tæt sammenhæng mellem økonomisk vækst og udledning af drivhusgasser«. Hver gang vi oplever en økonomisk vækst på 1 procent, så sker der samtidig en stigning i udledningen af drivhusgasser på 0,6 procent, uddyber rapporten.

»Så man kan ikke komme og sige, at det ikke påvirker klimaet, for der er en empirisk sammenhæng mellem økonomisk vækst og klima«, siger Torben Chrintz.